

**СЕКЦІЯ 1:
МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В РУСЛІ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ**

УДК 7.05:37.018.43

Світлана ПАШУКОВА

ORCID ID: 0000-0001-6890-1145

старший викладач кафедри цифрового мистецтва
Київського національного університету технологій та дизайну

Уляна БАЛАН

ORCID ID: 0000-0003-1827-3720

старший викладач кафедри цифрового мистецтва
Київського національного університету технологій та дизайну

**СКЕТЧІНГ ЯК ПРОЦЕС МИСЛЕННЯ У ФОРМУВАННІ
КОМПОЗИЦІЙНИХ РІШЕНЬ В АКАДЕМІЧНОМУ
ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВІ**

***Анотація.** Скетчинг розглядається як процес мислення, а не лише як попередній етап створення твору. У фокусі – його роль у формуванні композиційного мислення в академічному образотворчому мистецтві. Визначено потенціал скетчу як лабораторії пошуку ідей та як окремої дисципліни, що сприяє розумінню композиційних принципів і поєднує класичні традиції та сучасні практики.*

***Ключові слова:** скетчинг; процес мислення; композиція; академічне мистецтво; освіта.*

***Abstract.** Sketching is considered a thought process, not just a preliminary stage in the creation of a work. The focus is on its role in shaping compositional thinking in academic fine arts. The potential of sketching as a laboratory for finding ideas and as a separate discipline that promotes understanding of compositional principles and combines classical traditions and contemporary practices is identified.*

***Keywords:** sketching; thought process; composition; academic art; education.*

У сучасному академічному образотворчому мистецтві скетчинг дедалі частіше розглядається не як допоміжний елемент, а як повноцінний метод мислення художника [2]. Традиційно він слугує засобом фіксації вражень, тренуванням руки й ока, пошуком композиційних рішень. Однак нині його значення виходить за межі підготовчого етапу й постає у форматі творчої лабораторії, де народжуються ідеї, формується бачення, розвивається гнучкість художнього мислення [1].

Скетчинг як процес, а не результат актуалізує унікальні аспекти академічної підготовки. По-перше, він допомагає швидко створювати композиційні варіанти, аналізувати структуру пропорцій, простору, ритму. По-друге, він

активізує інтуїцію та образне мислення, яке є ключовими у побудові художньої форми. По-третє, скетч формує культуру спостереження та здатність митця бачити сутність явища без надмірної деталізації.

Скетчинг як окрема дисципліна розкриває свій потенціал у навчанні художників та дизайнерів, сприяє глибшому розумінню композиційних принципів, формує навички співвідносити зображення об'єкта в певному форматі, розвиває здатність до узагальнення форми й акцентуалізації композиційного центру, а також уміння виокремлювати важливі для сенсу зображення деталі.

Сучасна мистецька освіта постала перед викликами візуального інформаційного перенасичення та цифрової трансформації [2]. У цьому контексті скетчинг є гнучким інструментом адаптації: він органічно поєднує класичні засади академічного малюнка з практичними завданнями художника, доповнюючи таким чином цілісність підготовки художника.

Важливою складовою потенціалу скетчингу є його здатність формувати саме композиційне мислення. Це важлива практична навичка та спосіб організації візуального простору, що впливає на здатність художника працювати в різних жанрах і техніках. Завдяки своїй мобільності й варіативності скетчинг сприяє розвитку креативності, критичного мислення та здатності до швидкої адаптації в умовах сучасного мистецького процесу.

Отже, скетчинг у сучасному академічному образотворчому мистецтві доцільно розглядати не лише як процес пошуку й осмислення, а й як окрему дисципліну, що формує основи композиційного мислення та відкриває нові горизонти в освітньому просторі.

Література

1. Прохорова Н. А. Академічний рисунок як фундамент творчої грамотності для формування творчої особистості. Арт-простір, 2016. № 2. С. 99–102.
2. Сташук О. Академічний рисунок в контексті сучасної мистецької освіти. Актуальні питання культурології. 2023. Вип. 22. С. 59–64.